

Centre de îngrijire pentru europenii în vârstă: Furnizori publici, cu și fără scop lucrativ

Introducere

Acest raport oferă o prezentare generală a modului în care oferta publică și privată (cu și fără scop lucrativ) de centre de îngrijire pentru persoanele în vârstă s-a schimbat în ultimul deceniu. Deși s-au înregistrat schimbări semnificative în ceea ce privește dimensiunea și structura de proprietate a centrelor de îngrijire, nu există date armonizate la nivelul UE, defalcate pe tip de proprietate și/sau pe obiectiv economic al furnizorilor de servicii. Raportul reunește datele disponibile și furnizează, de asemenea, informații obținute din studii, evaluări și sondaje privind diferențele între accesibilitatea, calitatea și eficiența serviciilor prestate în centrele de îngrijire publice și private pentru persoanele în vârstă. Informațiile au fost colectate în principal din literatura de specialitate și prin intermediul rețelei de corespondenți europeni a Eurofound, care a furnizat date provenind din studii și de la institutele naționale de statistică.

Contextul politic

Majoritatea dezbaterilor și a inițiativelor politice la nivelul UE privind serviciile de îngrijire pe termen lung nu fac referire în mod special la furnizarea de servicii publice sau private. În analiza anuală a creșterii pentru 2017, care inițiază procesul semestrului european, Comisia Europeană a solicitat investiții suplimentare pentru serviciile de îngrijire pe termen lung, pentru a reduce povara asupra persoanelor care asigură servicii informale de îngrijire. De asemenea, aceasta a evidențiat necesitatea de a spori eficacitatea și accesibilitatea îngrijirii pe termen lung, având în vedere creșterea preconizată a cheltuielilor determinată de îmbătrânirea populației și de progresele tehnologice. Comitetul pentru protecție socială a susținut că sistemele de îngrijire pe termen lung trebuie, de asemenea, să stimuleze asistența medicală preventivă, reabilitarea și viața independentă. Recomandările specifice fiecărei țări au tendința de a se axa pe îmbunătățirea eficacității și a eficienței din punct de vedere al costurilor în ceea ce privește cheltuielile pentru îngrijirea pe termen lung, asigurând în același timp accesibilitatea serviciilor și îmbunătățind calitatea și furnizarea serviciilor. Pilonul

europen al drepturilor sociale include dreptul la servicii de îngrijire pe termen lung de bună calitate și accesibile din punct de vedere financiar, în special la servicii medicale la domiciliu și la servicii comunitare.

Principalele constatări

Tendințe în materie de furnizare a serviciilor

În ultimii 10 ani, s-a înregistrat o creștere a numărului de centre de îngrijire în aproape toate țările pentru care există date disponibile. În România, Slovacia și Slovenia, numărul de centre de îngrijire private s-a dublat (deși s-a pornit de la un nivel foarte scăzut). În același timp, numărul centrelor de îngrijire publice este în scădere [Croația, Republica Cehă, Franța, Germania, Norvegia, Slovenia și Regatul Unit (Scoția)] sau este în creștere într-un ritm mai lent decât cel al centrelor de îngrijire private (Cipru, Lituania, România și Slovacia). Malta și Spania reprezintă o excepție de la această tendință, numărul de centre de îngrijire din sectorul public crescând mai rapid decât al celor din sectorul privat în ambele țări.

În ultimul deceniu, numărul și ponderea locurilor au crescut într-o măsură mai mare în cazul centrelor de îngrijire private decât în cel al centrelor de îngrijire publice din toate țările pentru care sunt disponibile date, cu excepția Spaniei. Locurile în centrele de îngrijire fără scop lucrativ au crescut mai mult decât în centrele administrate de furnizori cu scop lucrativ în Belgia și Norvegia, în timp ce în Regatul Unit (Scoția) s-a înregistrat situația opusă. Cele mai recente date arată că furnizarea de servicii private reprezintă mai mult de două treimi din numărul total de locuri în Grecia, Țările de Jos (unde aceasta este aproape în întregime fără scop lucrativ), Regatul Unit (Scoția), Irlanda, Spania și Belgia. Ponderea locurilor în centrele publice și private este mai mult sau mai puțin egală în Franța, Austria, Malta, Lituania și România. Furnizarea de servicii publice reprezintă aproximativ 70 % din numărul total de locuri în centrele din Republica Cehă, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia și aproape 90 % din Norvegia. În unele țări există diferențe semnificative între dimensiunea centrelor de îngrijire publice și a celor private. În Slovenia și Malta, centrele de îngrijire publice au un număr dublu de locuri

față de cele private. În ultimul deceniu, dimensiunea medie a centrelor de îngrijire private din Republica Cehă, Malta, Lituania și Spania a crescut considerabil, în timp ce dimensiunea centrelor de îngrijire publice a scăzut sau a rămas constantă.

Implicații pentru prestarea serviciilor

Presiunile financiare asupra furnizorilor de servicii de îngrijire la domiciliu reprezintă o problemă majoră (de exemplu, în Regatul Unit), care se agravează odată cu creșterea numărului de persoane care au nevoie de îngrijire, a costurilor de furnizare de servicii și de recrutare de personal, precum și cu promovarea calității pentru utilizatori. În unele țări, centrele de îngrijire private oferă mai puține servicii medicale specializate decât centrele de îngrijire publice. Pe măsură ce prestarea de servicii private se dezvoltă, costurile pentru utilizatori riscă să devină o problemă mai importantă, cu excepția cazului în care vor crește beneficiile publice pentru subvenționarea finanțării. Există, de asemenea, deosebiri în ceea ce privește localizarea diferitelor tipuri de centre de îngrijire, șansele fiind mai mari de a găsi centre de îngrijire private în zonele urbane prospere. Tipurile predominante de rezidenți în fiecare tip de centru de îngrijire sunt influențate de rentabilitatea serviciilor de care aceștia au nevoie – rezidenții care necesită servicii de îngrijire mai puțin profitabile se vor regăsi mult mai probabil în centrele de îngrijire publice. În majoritatea țărilor pentru care au fost disponibile informații privind raportul personal-rezidenți, s-a constatat că în centrele de îngrijire publice erau mai mulți angajați per rezident.

Nu există indicatori de calitate conveniți, în special în ceea ce privește calitatea vieții pentru utilizatorii de servicii de îngrijire pe termen lung. Gama de servicii din centrele de îngrijire publice și private și calitatea acestora diferă de la o țară la alta, iar studiile tind să vizeze aspectele privind calitatea care sunt mai ușor de măsurat. Au fost raportate diferențe în ceea ce privește existența camerelor cu un singur pat, nivelul de igienă, posibilitatea rezidenților de a-și alege alimentația și activitățile, atitudinea personalului, alimentația, continuitatea îngrijirii, asistența medicală preventivă și practicile de îngrijire.

Costurile cu personalul și diferitele tipuri de rezidenți par să influențeze în mare măsură procesul de comparare a eficienței costurilor în centrele de îngrijire publice și private, centrele de îngrijire publice având adesea o pondere mai mare de rezidenți care prezintă complicații de sănătate sau sunt mai puțin profitabili.

Indicii pentru elaborarea politicilor

Importanța analizării posibilelor compromisuri între eficacitatea, calitatea și accesibilitatea serviciilor:

Numeroase studii evidențiază dilema cu care se confruntă furnizorii particulari: reducerea costurilor prin scăderea calității serviciilor sau creșterea prețurilor și, astfel, pierderea competitivității. Studiile care confirmă diferențele dintre diferitele tipuri de furnizori trebuie să demonstreze dacă îmbunătățirile constatate într-un anumit domeniu au loc în detrimentul altor domenii.

Definiții comune clare: Pentru a monitoriza mai bine proporțiile prestării de servicii publice și private, este esențial să existe definiții comune clare care să permită colectarea de date despre diferitele tipuri de servicii și de furnizori de servicii îngrijire pe termen lung. Definițiile și datele privind furnizarea de servicii publice, cu și fără scop lucrativ trebuie să ia în considerare statutul juridic, structura de proprietate și activitatea economică a furnizorilor.

Necesitatea agregării și a revizuirii sistematice a studiilor la nivel național și european: Studiile reunite în acest raport oferă indicii privind diferențele în materie de accesibilitate, calitate și eficacitate a serviciilor. Întrucât rezultatele diferă între studii și între țări, pentru a extrage concluzii definitive privind diferențele în ceea ce privește furnizarea serviciilor este important ca studiile să fie agregate și revizuite sistematic, la nivel național și european. Constatările și datele pot fi utilizate la nivel european (în special, în cadrul semestrului european) pentru a înțelege mai bine proporțiile diferitelor tipuri de prestări de servicii.

Informații suplimentare

Raportul *Centre de îngrijire pentru europenii în vârstă: Furnizori publici, cu și fără scop lucrativ* este disponibil la <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/care-homes-for-older-europeans-public-private-and-not-for-profit-providers>

Pentru mai multe informații, vă rugăm să vă adresați domnului Daniel Molinuevo, ofițer de cercetare: dmo@eurofound.europa.eu